

Näringsdepartementet
Enheten för it-politik
103 33 STOCKHOLM

Den 17 juni 2015

Mottagarens ref: N2015/2228/ITP

**ANG: TILLÄGG TILL ENERGIGAS SVERIGES REMISSVAR ÖVER PROMEMORIAN
BILLIGARE UTBYGGNAD AV BREDBANDSNÄT**

Swedegas står bakom Energigas Sveriges remissvar över promemorian Billigare utbyggnad av bredbandsnät och vill utöver detta i egenskap av medlemsföretag i Energigas Sverige inkomma med följande tilläggsyttrande.

Swedegas äger och driver gasnätet som sträcker sig från Dragör till Stenungsund. Varje år transporterar Swedegas energi motsvarande omkring 15 TWh till distributörer och direktanslutna kunder. Gasnätet försörjer 33 kommuner, flera kraftvärmeverk och industrier med naturgas. Fordonsägare och 34 000 hushåll är också användare av gas. Swedegas är vidare TSO för det svenska gasnätet.

Tillträde till fysisk infrastruktur

Förslaget innebär att nätinnehavaren ska vara skyldig att söka nödvändiga tillstånd och försöka sluta nödvändiga överenskommelser för att kunna ge tillträde till sin fysiska infrastruktur.

Förslaget kommer få långtgående konsekvenser för nätinnehavare som till stor del slutit avtal med kommuner och markägare för att anlägga sin infrastruktur. Dessa avtal sluts normalt på förhand med berörda parter och underlättar tillståndshantering och ledningsrättsansökan. Avtalen kan inte förutsättas ge utrymme för att en bredbandsutbyggare har rätt att tillträda eller nyttja infrastrukturen. Tvärtom innehåller markavtalen begränsningar av möjligheterna till upplåtelse i andra hand och överlåtelser av ledningsrätten. Resultatet av detta är att befintliga avtal måste omförhandlas vilket skadar relationerna mellan avtalsparterna och leder till kostnader för nätinnehavaren. I framtiden måste även nätinnehavaren ta hänsyn till att tillträde kan begäras och ta med detta i avtalsförhandlingarna. Nätinnehavaren försätts därmed i en sämre förhandlingsposition med högre kostnader som följd. Det är osannolikt att nätinnehavaren kommer att kunna få ersättning för de försvårade omständigheterna som detta innebär.

Det saknas en fullvärdig utredning av konsekvenserna med lagförslaget i denna del. Konsekvenserna för befintliga ledningsrätter och underliggande avtal har inte berörts utan det förutsätts endast att nätinnehavaren ska ombesörja att det går att lösa. Det finns även antydningar till att framtida ledningsrättsärenden kommer bli mer tungrodda, eftersom markägare vid avtalsförhandlingar på frivillig basis måste vara beredda att ge upp sin egendom utan att kunna påverka efterföljande upplåtelser och överlåtelser av ledningsrätten.

I det ovannämnda finns också en aspekt som påverkar det grundlagsfästa egendomsskyddet. Skyldigheten att ge tillträde har en utpräglat ingripande karaktär och påverkar både nätinnehavaren och fastighetsägare. Utifrån promemorian är det inte tydligt vad konsekvenserna av regleringen kan bli.

Information och öppenhet

Förslaget innebär att det inte införs några undantag från skyldigheten att tillhandahålla information och att tillåta undersökning på plats.

Det bör utredas närmare vilka möjligheter det finns att meddela undantag från skyldigheten att tillhandahålla information och tillåta undersökning på plats. Då möjligheten att begränsa information och undersökning på plats helt och hållet läggs över på nätinnehavarnas bedömning av giltiga grunder för att vägra en begäran, kommer det att föranleda tvister och kostnaderna blir än en gång nätinnehavarens att bära. Av denna anledning måste en tydligare utgångspunkt för rättsläget tas fram och införas i regleringen. Att införa undantag direkt i lagstiftningen är ofta mer effektivt än att lämna frågan till efterföljande rättspraxis.

Tillstånd för utbyggnad av bredbandsnät

Förslaget innebär att Lantmäteriet ska prioritera ansökningar i ärenden som gäller bredbandsutbyggnad och handlägga dessa inom 4 månader från ansökningsdatumet.

Det ifrågasätts starkt om förslagets konsekvenser för Lantmäteriet har utretts tillräckligt väl. Nya resurser kommer att krävas och kostnaderna för myndigheten kommer att öka på grund av detta. I brist på utredning framstår det som att förslaget kan innebära oacceptabla konsekvenser för andra viktigare typer av ärenden hos Lantmäteriet. Det bör därför noga utredas i vilken omfattning nya resurser krävs för att Lantmäteriet ska kunna klara av prioriteringen av bredbandsärenden utan att det går ut över övriga samhällsviktiga ärenden.

Twistlösning

Förslaget innebär att PTS föreslås bli twistlösningsmyndighet. Inför avgörande ska ärenden vid behov samrådas med relevanta myndigheter.

Förslaget bör ändras så att det föreskrivs en skyldighet att samråda med de myndigheter som hanterar frågor för respektive infrastruktur. Det är inte tillräckligt att samråd ska ske vid behov eftersom PTS

inte alltid kan förväntas kunna göra korrekta bedömningar av behovet på förhand. Inledningsvis kan det förväntas att en större andel av begäran om tillträde går till tvistelösning och behovet av korrekt information om respektive infrastrukturslag kommer att vara hög.

För innehavare av gasledningar med tillhörande infrastruktur är det osäkert hur väl PTS kan skaffa sig insikt i de mycket specifika säkerhets- och driftsfrågor som finns. Det krävs tillit till systemet och tydliga riktlinjer för hur tvistelösningsärendena ska hanteras och därför är ett krav på samråd med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap nödvändig. En behovsbedömning av samråd öppnar upp för misstag och tveksamma bedömningar vilket i längden medför ökade kostnader för nätinnehavaren och en större risk för överklaganden, med kostnader för samhället såväl som inblandande parter.

Övriga synpunkter

I övrigt hänvisar Swedegas till Energigas Sveriges remissyttrande.

Sammanfattande synpunkter

Förslaget öppnar för en reglering som i delar är otydlig både för nätinnehavaren och bredbandsutbyggaren. Det gäller både grunderna för nekat tillträde och information, kostnadsfördelning och betydelsen av generella begrepp. Även nätinnehavares åtaganden enligt civilrättsliga avtal med tredje part träffas av kraven som följer av regleringen och konsekvenserna av detta framgår inte ha beaktats i tillräcklig utsträckning. I förlängningen finns det även en betydande risk att framtida lantmäteriprocesser i allmänhet samt ledningsrättsärenden i synnerhet kompliceras och fördröjs.

Ska syftet med förslaget infrias måste bl.a. regleringens tydlighet vara stor och möjligheterna till kostnadstäckning för nätinnehavaren goda. Risker är annars att regleringen öppnar för tvister och att många år kommer förflyta innan rättslaget börjar klarna. Därigenom får regleringen inte önskvärd effekt inom den tidsram som den skapats för.

Göteborg som ovan
För Swedegas AB

Mattias Wesslau
Nätmarknad